

Nr 10

Av herr Bengtson, om inrättande av ett riksdagsmuseum.

Med berättigad stolthet talar vi om den svenska demokratins urgamla hävd. Sveriges riksdag är mer än femhundra år gammal. Mycket har skrivits om den svenska riksdagen och dess historia till stor nytta och glädje både för forskare och för hela svenska folket. Det väsentliga är givetvis att få veta hur den svenska riksdagen har arbetat och vad den har beslutat. Det är emellertid också av stort intresse för allmänheten att kunna få se intressanta handlingar och föremål från den långa tid som riksdagen arbetat. Det måste därför vara av stort värde att ett riksdagsmuseum inrättas.

Troligen finns flertalet handlingar och föremål av värde bevarade i arkiv eller i riksdagshusets olika lokaliteter. Det är dock inte alltid att en unik skylt, en ovanlig möbel eller liknande föremål uppskattas just när den skall tagas ur bruk utan den kommer att försvinna. Mycket finns också förvarat på platser dit allmänheten och ibland inte ens riksdagsledamöterna har tillträde. Det finns t. ex. åtskilliga porträtt av tidigare talmän och dylika som på grund av utrymmeskäl inte kan upphängas. Andra föremål såsom möbler o. d. finns i vissa fall i rum i riksdagshuset till vilka besökare inte har tillträde.

Om ett år sker en betydelsefull förändring i den svenska riksdagen. Då kommer båda de nuvarande kamrarna att avskaffas, och riksdagen skall bestå av en kammar med 350 ledamöter. I de båda nuvarande kamrarna finns säkerligen åtskilliga föremål som kanske inte kommer till användning i den nya kammaren men som ändå bör bevaras även om de för dagen inte är direkt museala.

I samband med kammarreformen måste ombyggnad, eventuell nybyggnad, av riksdagshuset ske. Det är då synnerligen lämpligt att man vid om- eller nybyggnad planlägger för ett riksdagsmuseum. Då ett stort antal personer årligen besöker riksdagshuset torde det vara bäst om riksdagsmuseet kunde inrymmas i riksdagshuset. Det är dock inte uteslutet att en särskild avdelning för riksdagen kunde inrättas t. ex. i statens historiska museum.

Förra året firade riksbanken sitt trehundraårsjubileum, och den är därmed världens äldsta centralbank. I samband med jubileet anordnades på statens historiska museum en synnerligen värdefull och intressant utställning med föremål från och beskrivning av bankens trehundraåriga tillvaro. Eftersom riksbanken är en riksdagens institution borde ett blivande riksdagsmuseum även kunna innefatta riksbankens mycket värdefulla samlingar.

Det är angeläget att beslut om riksdagsmuseum fattas snarast möjligt för att hänsyn skall kunna tagas till erforderliga lokalutrymmen i samband med plane-

ringen av lokaler för den nya enkammarriksdagen. Riksdagens förvaltningskontor bör därför få i uppdrag att i sitt utredningsarbete också planlägga för lokaler till ett riksdagsmuseum. En styrelse bör också väljas för riksdagsmuseet så att arbetet kan påbörjas med förteckning på föremål som bör ingå i museet. Som sekreterare åt styrelsen bör någon av riksdagens tjänstemän kunna fungera tills vidare. Med sådana arrangemang torde f. n. icke några medel behöva beviljas för riksdagsmuseets inrättande.

Med anledning av vad som sålunda anförts får jag hemställa,
att riksdagen måtte

- a. besluta om inrättande av ett riksdagsmuseum,
- b. ge riksdagens förvaltningskontor i uppdrag att planlägga för erforderliga lokaler åt museet samt
- c. utse en styrelse för museet.

Stockholm den 14 januari 1969

Torsten Bengtson (cp)